Lietas Nr. A420602012
Lietas arhīva Nr. A42-00574-14/18

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014.gada 6.martā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese A.Zariņa,

tiesnese L.Konošonoka,

tiesnese M.Romanova,

piedaloties akciju sabiedrības „Rīgas Taksometru parks" pārstāvim A.R., sabiedrības ar ierobežotu atbildību „KORT" pārstāvim G.Š., sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Euro Balt – SV" un sabiedrības ar ierobežotu atbildību „KORT" pārstāvim M.P., akciju sabiedrības „Liepājas autobusu parks" pārstāvim Ē.M. un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Iepirkumu uzraudzības biroja pārstāvim A.Ļ., kā arī Rīgas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rīgas pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas Satiksmes" pārstāvjiem J.G. un A.B.,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz akciju sabiedrības „Rīgas Taksometru parks", sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VAS SV", sabiedrības ar ierobežotu atbildību „KORT", sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Euro Balt – SV", sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas maršrutu autobusi" un AS „Liepājas autobusu parks" pieteikumu par Iepirkumu uzraudzības biroja Iesniegumu izskatīšanas komisijas 2012.gada 30.novembra lēmuma Nr.4-2.2/12-35/2 atzīšanu par prettiesisku.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rīgas satiksme" (turpmāk arī – pasūtītāja) 2012.gada 22.augustā Iepirkuma uzraudzības biroja mājas lapā publicēja paziņojumu par līgumu atklātam konkursam par paaugstināta servisa sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu Rīgas pilsētas maršrutu tīkla daļas maršrutos (iepirkuma identifikācijas Nr. RS2012/3) (turpmāk – iepirkums).

[2] Akciju sabiedrība „Rīgas Taksometru parks", sabiedrība ar ierobežotu atbildību „VAS SV", sabiedrība ar ierobežotu atbildību „KORT", sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Euro Balt – SV", sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rīgas maršrutu autobusi" un akciju sabiedrība „Liepājas autobusu parks" (turpmāk – pieteicējas), izrādot vēlmi un ieinteresētību piedalīties iepirkumā, 2012.gada 4.oktobrī un 8.oktobrī iesniedza iesniegumus par iepirkuma nolikuma neatbilstību. Iesniegumos norādīti turpmāk minētie argumenti.

[2.1] Nolikumā nav norādes par to, ka maršrutu tīklu ir apstiprinājusi Rīgas pilsētas pašvaldība. Tāpat no nolikuma neizriet, ka Rīgas pilsētas pašvaldība ir pilnvarojusi pasūtītāju tās vārdā organizēt konkursu un slēgt līgumu par pasažieru pārvadāšanu Rīgas pilsētā.

[2.2] Tehniskajā piedāvājumā ietveramās informācijas apjoms ievērojami pārsniedz nolikumā vērtējamās pakalpojumam izvirzītās tehniskās prasības.

[2.3] Saskaņā ar nolikuma 4.1.punkta prasībām tehniskajā specifikācijā noteiktā un pretendentam norādāmā informācija lielākoties ir vispārīga, neviennozīmīga, tā nav izmērāma vai objektīvi novērtējama.

[2.4] Nolikuma 5.3.punktā un tā apakšpunktos ietvertā piedāvājumu vērtēšanas sistēma nenodrošina Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktā un otrajā daļā piedāvājumu vērtēšanai izvirzīto prasību nodrošināšanu, šī sistēma nenodrošina piedāvājumu vērtēšanas procesa caurskatāmību, objektivitāti un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem pretendentiem. Piemēram, konkursa nolikuma 5.3.1.1., 5.3.1.4., 5.3.1.5., 5.3.1.6., 5.3.1.7., 5.3.3.1., 5.3.3.2. un 5.3.3.3.punkts paredz, ka kādam no pretendentiem tiks piešķirts nolikumā norādītais iespējami lielākais punktu skaits, bet pārējiem pretendentiem punkti tiks piešķirti

attiecīgi mazāk, nenorādot cik tieši. Tā kā tehniskajā piedāvājumā ietveramā informācija ir nenoteikta, nav saprotams, kā tā tiks izvērtēta.

[2.5] Nolikuma 2.1.punktā ir noteikts, ka pretendentam jānodrošina pakalpojumu sniegšana Rīgas pilsētas maršrutu tīkla daļā, kas norādīta konkursa nolikuma 2.pielikumā. Minētajā pielikumā ir atspoguļots veicamā darba apjoms un pakalpojumu nodrošināšanā izmantojamo autobusu skaits. Nolikumā nav definēti iepriekš minētie termini, līdz ar to pretendenti nevar precīzi identificēt veicamā darba apjomu un precīzi aprēķināt finanšu piedāvājuma cenu.

[2.6] Nolikuma 2.1.punktā kā paaugstināta servisa sabiedriskā transporta pakalpojumu raksturojoša pazīme ir minēta pasažierim garantēta sēdvieta. Nav saprotams, kā, ņemot vērā pilsētas nozīmes regulāro pasažieru pārvadājumu specifiku, ir iespējams sabiedriskajā transportā garantēt pasažierim sēdvietu. Turklāt šī nolikuma norma ir pretrunā ar tehniskās specifikācijas IV daļas 1.2.punktu, kas attiecībā uz pieļaujamo sabiedriskā transportlīdzekļu ietilpību paredz stāvvietu pieļaujamību.

[2.7] Tehniskās specifikācijas IV daļas 1.2.punktā ir noteikts, ka transportlīdzekļu ietilpība paredzēta ar 19-22 sēdvietām, 1-2 stāvvietām. Šāda prasība izvirza nepamatotas prasības „Mercedes-Benz" markas transportlīdzekļiem. Nav pamatots arī pasūtītājas arguments, ka šāda prasība izvirzīta saistībā ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas specifiku.

[2.8] Nav saprotama un līdz ar to nav viennozīmīgi izpildāma nolikuma 3.1.7.punkta pretendentu atlases prasība, saskaņā ar kuru pretendentam piedāvājuma iesniegšanas brīdī jābūt tiesīgam nodrošināt pasažieru regulāros pārvadājumus un sniegt sabiedriskā transporta pakalpojumus saskaņā ar spēkā esošiem normatīvajiem aktiem, un kas tas ir par dokumentu, kas apliecina šīs pretendenta tiesības nolikuma 3.2.8.punkta izpratnē.

[2.9] Tehniskās specifikācijas IV daļas 5.punktā ir paredzēts pretendenta pienākums iespēju robežās nodrošināt, ka visi no jauna iegādātie transportlīdzekļi ir ar uzlabotu sabiedrisko transportlīdzekļu pielāgotību personu ar funkcionāliem traucējumiem, grūtnieču un personu ar maziem bērniem pārvadāšanai un atvieglotai iekļūšanai transportlīdzeklī. Pasūtītājai tika lūgts izskaidrot vārdu savienojuma „iespēju robežās" tiesisko saturu, tomēr pasūtītāja atbildi pēc būtības nesniedza.

[2.10] No nolikuma 5.3.2.2.punkta izriet, ka vērtēta tiks nevis pretendenta piedāvātā maksa par paaugstināta servisa pakalpojumu, bet gan pašas pasūtītājas aprēķinātā piedāvājuma cena. Minētā piedāvājuma cena tiks aprēķināta kā vidējā svērtā maksa par pakalpojuma sniegšanu dienas laikā un naktī, pieņemot, ka pārvadājumi nakts maršrutos sastādīs 10% no kopējā maršrutu skaita. Šādi finanšu piedāvājuma vērtēšanas principi ir pretrunā ar Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma likumā nostiprināto iepirkuma atklātuma principu. Arī nolikuma 5.3.2.2.punktā ietvertā piedāvājuma cenas aprēķināšanas vārdiskā formula pieļauj plašas tās interpretācijas iespējas, jo nav precīzi definēta vidējās svērtās maksas aprēķināšanas kārtība, kā arī nav precīzi noteikti šajos aprēķinos izmantojamie parametri – maršruti, nobraukums kilometros u.c.

[2.11] Nolikumā nav norādes par to, ka pretendentam tarifu noteikšanā primāri ir jāvadās pēc Ministru kabineta 2012.gada 15.maija noteikumos Nr.341 „Kārtība, kādā nosaka un kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus un izdevumus un nosaka sabiedriskā transporta pakalpojuma tarifu" ietvertās sabiedriskā transporta pakalpojuma tarifa noteikšanas metodikas, tādējādi, iespējams, radot priekšnoteikumus attiecīgo tiesību normu neievērošanai.

[2.12] Saskaņā ar nolikumā noteikto pakalpojumu sniegšanas kārtību iepirkums ir jāorganizē saskaņā ar Publikās un privātās partnerības likuma 17.pantu.

[2.13] Nolikuma 1.7.2.punkts noteic, ka katra atbilde uz jautājumu par konkursa dokumentiem ir uzskatāma par konkursa dokumentu sastāvdaļu un pretrunu gadījumā ir prioritāra attiecībā pret konkursa nolikumu. Šāds nolikuma noteikums nenodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret visiem konkursa dalībniekiem. Turklāt šāds noteikums, kas pieļauj patvaļīgi pēdējā brīdī mainīt konkursa noteikumus, ir ar augstu korupcijas risku.

[2.14] Nolikuma 1.9.3.punkts noteic, ka, saņemot aploksni, kas nav aizlīmēta, pasūtītājas kontaktpersona sastāda aktu. Nolikums neparedz, ka šāds pretendents netiek pielaists pie konkursa un ka pārējie pretendenti tiek informēti par šādu faktu.

[2.15] Ir nepieciešams pagarināt piedāvājumu iesniegšanas termiņu, ļaujot pretendentiem veikt sarunas ar elektronisko norēķinu sistēmu uzturētājiem, tādējādi iegūstot informāciju par pieslēgšanās izmaksām un pasākumiem, kurus saistībā ar minēto ir pienākums veikt līguma izpildītājiem. Pretējā gadījumā nav iespējams sagatavot piedāvājumus, kuros ietvertā cena būtu reāla un pārdomāta.

[3] Iepirkumu uzraudzības biroja Iesniegumu izskatīšanas komisija 2012.gada 30.novembrī pieņēma lēmumu Nr.4-2.2/12-35/2, ar kuru atļāva pasūtītājai turpināt iepirkuma procedūru un slēgt iepirkuma līgumu, atstājot spēkā pieteicēju apstrīdētās nolikuma prasības.

Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Saskaņā ar līgumu par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu Rīgas pilsētas sabiedriskā transporta maršrutu tīklā Rīgas dome ir pilnvarojusi pasūtītāju sniegt pasažieru pārvadājumus Rīgas pašvaldības teritorijas ietvaros.

[3.2] Izskatāmās lietas ietvaros nav konstatējamas publiskās partnerības pazīmes, pēc kurām slēdzamais līgums būtu definējams kā partnerības līgums.

[3.3] Pretendentu uzdotie jautājumi un pasūtītājas sniegtās atbildes tiek nosūtītas visiem pretendentiem, tādējādi tiek ievērota vienāda attieksme pret visiem. Papildus sniegtajai informācijai ir vien precizējošs raksturs. Sniedzot atbildes uz pasūtītāju jautājumiem, iepirkuma nolikums netiek grozīts.

[3.4] Pasūtītāja, sastādot aktu un attiecīgi fiksējot bojātas aploksnes saņemšanas faktu, faktiski prezumē, ka pasūtītāja šādā gadījumā

nav atbildīga par aploksnes bojājuma faktu un aploksnes saturu. Nolikuma 1.9.3.punkts pats par sevi nerada nekādus ierobežojumus piegādātāju brīvai konkurencei.

[3.5] Pasūtītāja ir norādījusi vērtēšanas kritērijus, to skaitliskās vērtības, kā arī piedāvājumu izvēles algoritmu. Nolikumā noteiktie vērtēšanas kritēriji un to apraksts ir atbilstošs Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma likuma prasībām un sniedz priekšstatu par piedāvājumu vērtēšanu un par aspektiem, kas ir jāņem vērā, sagatavojot piedāvājumu, tomēr, tā kā piedāvājumu ir paredzēts vērtēt salīdzinoši, pasūtītājai nav iespējams noteikt par ko tieši un kā tiks noteikti katram piedāvājumam piešķiramie punkti, ja attiecīgais piedāvājums netiks novērtēts ar maksimālo punktu skaitu.

[3.6] Pasūtītāja tehniskās specifikācijas I daļas 1.punktā ir skaidrojusi paaugstināta servisa pārvadājumu definīciju, tādējādi precīzi un nepārprotami raksturojot iepirkuma priekšmetā noteikto pakalpojumu.

[3.7] Pasūtītāja ir noteikusi minimālās prasības, kas jāizpilda pretendentam, lai piedāvājumi tiktu atzīti par atbilstošiem un salīdzināti, izvēloties saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu. Tā kā pretendentu piedāvājumi tiks vērtēti, savstarpēji tos salīdzinot, pretendentiem tiek dota iespēja savā piedāvājumā iekļaut papildu komponentes, kas ļaus pretendentam iegūt lielāku punktu skaitu konkrētajā kritērijā.

[3.8] Ņemot vērā, ka pieteicējas pirms iesniegumu iesniegšanas Iepirkumu uzraudzības birojā nav uzdevušas pasūtītājai jautājumu par nolikuma 2.pielikumā norādīto informāciju, faktiski nepastāv strīds par nolikuma 2.pielikumā noteikto prasību, bet gan ir noskaidrojams jautājums par nolikuma 2.pielikumā iekļautās tabulas ailē „Autobusu skaits" norādāmo informāciju.

[3.9] Pasažieriem garantēta sēdvieta nenozīmē garantētu iekļūšanu transportlīdzeklī, kas nav arī paaugstināta servisa pārvadājuma pazīme.

[3.10] Nolikuma 3.1.7.punkta redakcija norāda uz normatīvo aktu regulējumu un neizvirza prasību par jau noslēgta sabiedriskā transporta pakalpojuma pasūtījumu, kā to nepamatoti norāda pieteicējas.

[3.11] Neatkarīgi no jebkādām norādēm nolikumā pretendentiem ir saistoši attiecīgi normatīvie akti, ja to regulējums attiecas uz konkrēto jomu. Nosakot maksu par paaugstināta servisa pakalpojumu, kurai tiks pieskaitīts noteiktais pamattarifs 0,71 *euro* (Ls 0,50), pieteicējām ir jānovērtē visas iespējamās pakalpojuma sniegšanas izmaksas.

[3.12] Prasībai pēc transportlīdzekļa ietilpības ar 19-22 sēdvietām un 1-2 stāvvietām ir leģitīms mērķis – paaugstināt pasažieru pārvadāšanas drošības līmeni. Transportlīdzeklim ir jābūt aprīkotam ar papildu rokturiem un turēšanās stieņiem, lai pasažieriem transportlīdzekļa bremzēšanas gadījumā būtu iespēja droši turēties.

[3.13] Nepastāv atšķirīgas tehniskās specifikācijas IV daļas 5.punktā lietotā vārdu savienojuma „iespēju robežās" interpretācijas iespējas. Pasūtītāja ir sniegusi skaidrojumu, novēršot šaubas par neatbilstošu vai atšķirīgu konkrētās prasības izpratni.

[3.14] Pasūtītāja jau divreiz ir pagarinājusi piedāvājumu iesniegšanas termiņu, tāpēc nav pamata to vēlreiz pagarināt. Turklāt no nolikuma saņemšanas brīža pretendentiem bija pieejama informācija, ka iepirkuma līguma slēdzējam būs jāpievienojas elektronisko norēķinu sistēmai, tādējādi pretendentiem tika dots pietiekams laiks, lai izvēlētos pretendentam vēlamāko elektroniskās norēķinu sistēmas uzturētāju un izpildītu nolikuma prasības.

[4] 2012.gada 27.decembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts AS „Rīgas Taksometru parks", SIA „VAS SV", SIA „KORT", SIA „Euro Balt – SV" un SIA „Rīgas maršrutu autobusi" pieteikums. 2013.gada 4.janvārī tiesā saņemts AS „Liepājas autobusu parks" pieteikums. Pieteikumi pamatoti ar šādiem apsvērumiem.

[4.1] Pasūtītājas sniegtās atbildes uz pieteicēju interesējošajiem jautājumiem par iepirkumu ir liegušas pieteicējām iegūt precīzu un nepārprotamu informāciju par nolikuma prasībām, tādējādi ierobežojot pieteicēju tiesības sagatavot pienācīgu un kvalitatīvu piedāvājumu.

[4.2] Visai pamata informācijai, t.sk. prasībām, nosacījumiem un izvirzītajiem atlases kritērijiem, atklātā konkursa ietvaros sākotnēji bija jābūt iekļautiem konkursa nolikumā un ar to saistītos pievienotos dokumentos. Atklātā konkursa izsludināšanas brīdī elektroniskās norēķinu sistēmas apraksts ne tikai nebija iekļauts nolikumā, tas nebija pieejams arī pasūtītājai. Informācijas par iepirkuma veicēja elektroniskās norēķinu sistēmas, kā arī par citu sistēmu parametriem neiekļaušana konkursa nolikumā, vienlaikus atsaucoties uz to izmantošanu līguma izpildes laikā, rada nepamatotus ierobežojumus konkurencei.

[4.3] Konkursa nolikuma 5.3.1.1., 5.3.1.4., 5.3.1.5., 5.3.1.6., 5.3.1.7., 5.3.3.1., 5.3.3.2. un 5.3.3.3.punktā paredzētie piedāvājumu izvēles kritērija apakškritēriji nav objektīvi salīdzināmi vai izvērtējami, jo objektīva salīdzināšana vai izvērtēšana ir iespējama tikai tad, ja eksistē bāzes parametri, pret ko salīdzināt. Tādējādi ir pārkāpts Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma 51.panta pirmās daļas 1.punkts par vienlīdzīgas attieksmes un pārredzamības principiem.

Nolikumā visos tehniskā piedāvājuma apakškritērijos nav skaidri un nepārprotami norādīts konkrēts minimāli izpildāmo prasību apjoms, par kura pārsniegšanu tiks piešķirts maksimālais punktu skaits. Līdz ar to nav iespējams arī nošķirt, kas ir uzskatāmi par pamatkritērijiem un kas par papildu komponentēm, kas ļaus pretendentiem iegūt papildu punktus.

Nav pieņemams arī, ka piedāvājumu vērtēšanā tiks iesaistīti tehniskie eksperti, kuri nodrošinās atbilstošu vērtēšanu, jo nav saprotams, kāpēc eksperti nav tikuši iesaistīti piedāvājumu izvēles kritērija apakškritēriju izstrādē, formulējot tos izsmeļošāk un precīzāk, lai visi pretendenti zinātu kritērijus, saskaņā ar kuriem tiks vērtēti to piedāvājumi. Turklāt arī ekspertu vērtējumi var atšķirties, jo neviena no minētajām prasībām nav *apriori* „labāka" vai „izdevīgāka" salīdzinājumā ar otru. Līdz ar to eksperta vērtējums var būt atkarīgs, piemēram, no viņa vecuma, pieredzes u.tml.

[4.4] Ja precizētā vērtēšanas metodoloģija būtu zināma pretendentiem jau piedāvājumu sagatavošanas brīdī, tā ietekmētu piedāvājuma sagatavošanu.

[4.5] Iepirkumu uzraudzības birojs ir pārkāpis vienlīdzības principu, jo, piemēram, 2010.gada 30.septembra lēmumā Nr.4-1.2/10-243 Iepirkumu uzraudzības birojs norādīja, ka saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritērija ietvaros piedāvājumus nav pieļaujams vērtēt saskaņā ar iepirkuma procedūras dokumentos iepriekš nenorādītu metodoloģiju.

[4.6] Nepamatota ir Iepirkumu uzraudzības biroja atruna, ka pasūtītāja nekompensē ar paredzētā pakalpojuma sniegšanu saistītos izdevumus un zaudējumus, tādējādi neuzliekot par pienākumu pasūtītājai nolikumā iekļaut normatīvajiem aktiem atbilstošus nosacījumus, proti, korektu pakalpojuma tarifa aprēķināšanas kārtību. Pasūtītājai bija obligāts pienākums nolikumā iekļautajā finanšu piedāvājumā noteikt prasības, kas atbilst Ministru kabineta 2012.gada 15.maija noteikumu Nr.341 „Kārtība, kādā nosaka un kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus un izdevumus un nosaka sabiedriskā transporta pakalpojuma tarifu" nosacījumiem.

[5] 2013.gada 30.janvārī un 7.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemti Iepirkumu uzraudzības biroja paskaidrojumi, kuros Iepirkumu uzraudzības birojs norādījis, ka pieteikumus neatzīst un lūdz tiesu tos noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem. Papildus Iepirkumu uzraudzības birojs norādījis turpmāk minēto.

[5.1] Ņemot vērā iespējamo piegādātāju skaitu un ražotāju dažādās tehniskās iespējas, nav iespējas konkursa dokumentācijā norādīt visus iespējamos papildelementus, kurus piegādātāji varētu piedāvāt. Iespējamajiem pretendentiem, kas ir uzskatāmi par konkrētās nozares profesionāļiem, nevajadzētu būt grūtībām izvērtēt iespējamo papildelementu nozīmīgumu un iekļaut tos piedāvājumos.

[5.2] Pasūtītāja nolikumā nebija norādījusi, ka pretendentiem ir jāizmanto tieši SIA „Rīgas karte" pakalpojumi, atstājot elektroniskās norēķinu sistēmas uzturētāja izvēli pretendentu ziņā. Tādējādi nav pamatota prasība pasūtītājai nolikumā iekļaut visas pieslēgšanas izmaksas, kuras dažiem elektroniskās norēķinu sistēmas uzturētājiem var būt atšķirīgas un kuras neaprēķina un nenosaka pasūtītāja.

[6] 2013.gada 15.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pasūtītājas paskaidrojums, kurā pasūtītāja norādījusi, ka pieteikumus neatzīst un lūdz tiesu tos noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem. Papildus pasūtītāja norādījusi turpmāk minētos argumentus.

[6.1] Piemēram, kritērijā „Paaugstināta servisa sabiedriskā transporta pakalpojuma kvalitātes nodrošinājuma izvēles kritērijs" ir iekļauti 7 apakškritēriji, kuri jau sniedz aprakstu, kā tiks izvērtēts konkrētais kritērijs, šajos apakškritēriju aprakstos pasūtītāja ir sniegusi vēl detalizētāku informāciju, kā tiks izvērtēts konkrētais apakškritērijs. Pēc būtības pretendenti apstrīd apakškritērijos ietverto aprakstu. No likuma neizriet, ka pasūtītājai būtu jāapraksta un jāsniedz apraksts jau par apakškritērijos ietverto aprakstu izvērtēšanu. Šādas prasības ir noteiktas tikai par kritēriju izvērtēšanu.

[6.2] Bāzes prasības ir norādītas konkursa nolikuma 4.1.punktā. Tā kā piedāvājumus ir paredzēts vērtēt salīdzinoši, nav iespējams noteikt nolikumā, kā tiks noteikti katram piedāvājumam piešķiramie punkti, ja attiecīgais piedāvājums netiks novērtēts ar maksimālo punktu skaitu, jo konkrētajam pretendenta piedāvājumam piešķirtais punktu skaits, ja tas nebūs vislabākais, salīdzinot ar pārējiem, ir atkarīgs no pārējo pretendentu iesniegtajiem piedāvājumiem.

[6.3] AS „Liepājas autobusu parks" iestādē pēc būtības neapstrīdēja tehniskās specifikācijas I daļas 6. un 7.punktā iekļautās prasības, vien lūdza pagarināt piedāvājuma iesniegšanas termiņu minēto prasību dēļ. Līdz ar to AS „Liepājas autobusu parks" nav ievērojusi pirmstiesas izskatīšanas kārtību tehniskās specifikācijas I daļas 6. un 7.punktā iekļautajām prasībām.

[7] Tiesas sēdē pieteicēju SIA „Rīgas Taksometru parks", SIA „KORT", SIA „Euro Balt-SV" un SIA „Liepājas autobusu parks" pārstāvji pieteikumus uzturēja uz tajā norādīto argumentu pamata. SIA „VAS SV" un SIA „Rīgas maršrutu autobusi" pārstāvji uz tiesas sēdi nebija ieradušies. Minētajām pieteicējām par tiesas sēdi bija paziņots likumā noteiktajā kārtībā un termiņā, tiesa atzina, ka lietu ir iespējams izskatīt bez minēto pieteicēju pārstāvju klātbūtnes.

[8] Tiesas sēdē atbildētāju pārstāvji pieteikumu neatzina uz pārsūdzētajā lēmumā un paskaidrojumos tiesai norādīto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[9] Tiesa, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējusi lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[10] AS „Rīgas Taksometru parks", SIA „VAS SV", SIA „KORT", SIA „Euro Balt – SV", SIA „Rīgas maršrutu autobusi" pieteikumā lūgts atcelt pārsūdzēto lēmumu. Ievērojot, ka iepirkums šajā lietā ir noslēdzies, ar uzvarētāju ir noslēgts līgums, tiesa var lemt vairs tikai par pārsūdzētā lēmuma tiesiskumu.

[11] Pieteikumos norādīts, ka nolikuma 5.3.1.1., 5.3.1.4.-5.3.1.7., 5.3.3.1.-5.3.3.3.punkti neatbilst Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma 51.panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām.

Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma 51.panta pirmā daļa noteica, ka saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma gadījumā tiek ņemti vērā tādi faktori kā piegāžu vai līguma izpildes termiņi, ekspluatācijas izmaksas un citas izmaksas, to efektivitāte, būvdarbu, preču vai pakalpojumu kvalitāte, estētiskais un funkcionālais raksturojums, vides aizsardzības prasības, tehniskās priekšrocības, rezerves daļu pieejamība, piegāžu drošība, cena un citi ar līguma priekšmetu saistīti faktori, kuriem jābūt konkrēti izteiktiem un objektīvi salīdzināmiem vai izvērtējamiem.

Minētā panta otrā daļa paredzēja, ka saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēles gadījumā sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs dalības uzaicinājumā vai iepirkuma procedūras dokumentos norāda visus vērtēšanas kritērijus to nozīmīguma secībā, kritēriju īpatsvarus un skaitliskās vērtības, kā arī iepirkuma procedūras dokumentos norāda piedāvājuma izvēles algoritmu saskaņā ar šiem kritērijiem un apraksta, kā tiks vērtēts katrs no norādītajiem vērtēšanas kritērijiem. Kritērijiem piešķirtās skaitliskās vērtības var norādīt noteiktā diapazonā.

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments, vērtējot publisko iepirkumu likumā noteiktos pamatprincipus, ir atzinis, ka iepirkuma procedūrai ir jābūt balstītai uz objektivitāti satura un procesuālajā ziņā, lai nodrošinātu pretendentu vienlīdzīgu stāvokli. Objektivitāte satura ziņā tiek īstenota, paredzot objektīvus, precīzi noteiktus kritērijus dalībai konkursos un līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai, bet procesuālajā ziņā, paredzot atklātas un pārskatāmas procedūras *(sk. arī Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 26.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-422/2007 13.punktu un 2008.gada 29.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-139/2008 10. un 11.punktu)*.

Ja publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības tiek piešķirtas saimnieciski visizdevīgākajam piedāvājumam, līgumslēdzēja iestāde līguma dokumentos vai konkursa paziņojumā norāda visus piešķiršanas kritērijus, ko tā paredz piemērot, ja iespējams, secībā no svarīgākā uz mazāk svarīgo. Visiem apstākļiem, ko līgumslēdzēja iestāde ievēro, izvēloties saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, un to relatīvai nozīmei jābūt zināmai potenciālajiem dalībniekiem brīdī, kad tie sagatavo savus piedāvājumus. Iespējamiem pretendentiem jābūt iespējai piedāvājumu sagatavošanas brīdī zināt par šo apstākļu esamību un to ietekmi. Attiecīgi līgumslēdzēja iestāde nevar piemērot līguma piešķiršanas kritēriju sadalījuma noteikumus vai papildu kritērijus, kas iepriekš nav darīti zināmi pretendentiem. Šajā ziņā pretendentiem jāatrodas vienlīdzīgā situācijā visas procedūras laikā, kas nozīmē, ka līgumslēdzējai iestādei pienācīgi jāpublicē katra publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību kritēriji un nosacījumi *(sk. Eiropas Savienības tiesas spriedumu lietā Nr.C-532/06)*.

[12] Lietā ir izšķirams jautājums, vai nolikumā definētie kritēriji bija konkrēti izteikti un objektīvi salīdzināmi un izvērtējami.

[12.1] Nolikuma 5.2.4.punkts paredzēja, ka piedāvājuma izvēles kritērijs ir saimnieciski izdevīgākais piedāvājums. Nolikuma 5.2.5.punkts noteica trīs piedāvājuma izvēles kritērijus, par tiem maksimāli iegūstamos punktus. Nolikuma 5.3.1.punkts noteica apakškritērijus kritērijam – „Paaugstināta servisa sabiedriskā transporta pakalpojuma kvalitātes nodrošinājums", 5.3.3.punkts – apakškritērijus kritērijam „Pakalpojuma sniegšanas tehniskā atbalsta nodrošinājums". Savukārt minimālās piedāvājuma prasības bija noteiktas nolikuma tehniskajā specifikācijā. Nolikumā ir noteikts piešķiramo maksimālo punktu skaits par katru no apakškritērijiem.

No pieteikumā norādītajiem argumentiem izriet, ka pieteicēju ieskatā katrs apakškritērijs ir definēts nekonkrēti, nav norādīti piešķiramie punkti par katru no apakškritērija pozīcijām.

[12.2] Nolikuma 5.3.1.1.punktā ir aprakstīts apakškritērijs – „Transportlīdzekļu tehniskais papildu aprīkojums", tajā ir norādīts, ka pasūtītājs vērtēs transportlīdzekļa aprīkojumu, kas pārsniedz tehniskajā specifikācijā noteiktās prasības un nodrošina papildu ērtības pasažieriem. Nolikuma punktā ir arī norādīti piemēri – vieta bagāžas pārvadāšanai, transportlīdzekļa apgaismojums, pasažieru vietu aprīkojums, pasažieru informēšanas sistēma. Minētajā punktā arī norādīts, ka piedāvājums ar funkcionāli piemērotāko un plašāko papildu aprīkojuma klāstu saņems maksimālo punktu skaitu, pārējie – proporcionāli mazāk.

Tiesa secina, ka pasūtītājs ir definējis vērtēšanas apakškritēriju, norādot papildu komponentes, par kuru iekļaušanu piedāvājumā tiek saņemti papildu punkti. Nolikumā ir arī noteikts punktu piešķiršanas princips, līdzīgi kā pārējos 5.3.1.punktā definētajos apakškritērijos.

Nolikuma 5.3.1.4.punktā ir aprakstīts apakškritērijs – „Pakalpojuma sniedzēja vizuālā identitāte". Minētajā punktā ir noteikts, ka apakškritērijā tiks vērtēts piedāvājumā iekļautais vizuālā noformējuma piedāvājums un pievienotie vizuālie materiāli par pretendenta transportlīdzekļu un personāla vizuālo izskatu. Atsevišķi tiks vērtēts – transportlīdzekļa ārējais noformējums, transportlīdzekļa salona noformējums un pretendentu darbinieku vizuālā identitāte, katrā no pozīcijām piešķirot vērtējumu līdz 2 punktiem. Minētajā punktā noteikts, ka estētiski augstvērtīgākais piedāvājums, kurš vienlaikus iekļausies esošajā Rīgas pilsētas sabiedriskā transporta vizuālajā noformējumā, saņems maksimālo punktu skaitu, pārējie – attiecīgi mazāku.

Tiesa secina, ka nolikumā ir noteikti vizuālā noformējuma vērtēšanas kritēriji, par tiem piešķiramais punktu skaits.

Nolikuma 5.3.1.5.punktā ir iekļauts biļešu sistēmas apraksts. Nolikumā norādīts, ka šajā apakškritērijā tiks vērtēta piedāvātā biļešu sistēma, kas pārsniedz pasūtītāja noteiktās minimālās prasības. Pretendentam ir tiesības piedāvāt papildu biļešu sistēmas uzlabojumus, piemēram, biļešu tirdzniecības papildu tehniskais nodrošinājums, biļešu sistēmas organizācija, kas vērsta uz dažādu sociālo grupu interesēm. Nolikumā norādīts, ka ekonomiski izdevīgākais un lietošanā ērtākais biļešu sistēmas piedāvājums saņems maksimālo punktu skaitu, pārējie – attiecīgi mazāk.

Līdzīgi kā pārējos arī šajā apakškritērijā ir noteiktas papildu komponentes, par kuru iekļaušanu piedāvājumā tiek saņemti papildu

punkti. Šāds pats princips ir ievērots arī tālākajos nolikuma punktos.

Nolikuma 5.3.1.6.punktā tika noteiktas prasības apakškritērijam – pakalpojumu un pasažieru drošība. Nolikumā paredzēts, ka tiks vērtēts drošības risku izvērtējums un pretendenta priekšlikumi apzināto drošības risku novērtēšanai. Nolikuma 5.3.1.7.punktā ir noteikts, ka viens no piedāvājuma izvērtēšanas apakškritērijiem ir arī ar transportlīdzekļa tehnisko stāvokli nesaistīti papildu pakalpojumi, kurus pasažieriem būs iespējams izmantot kopā ar pakalpojumu un kuri nodrošina paaugstināta servisa sabiedrisko transportu ar papildu ērtībām.

[12.3] Nolikuma 5.3.3.punktā ir noteikts piedāvājumu vērtēšanas kritērijs – „Pakalpojuma sniegšanas tehniskā atbalsta nodrošinājums". Nolikumā paredzēts, ka tiks vērtēta pretendenta pieejamā tehniskā bāze un iekšējā uzraudzības procedūra pakalpojuma kvalitātes nodrošināšanai. Minētajam kritērijam ir noteikti arī trīs apakškritēriji, kas aprakstīti nolikuma 5.3.3.1.-5.3.3.3.punktā. Par katru apakškritēriju ir noteikts piešķiramo punktu skaits.

Nolikuma 5.3.3.1.punktā noteikts, ka tiks vērtēta pretendenta rīcībā esošo tehnisko pakalpojumu iespējas, piemēram, remonta bāze, auto mazgātava, tehniskās avārijas dienests, degvielas uzpildes stacija un autostāvvieta.

Nolikuma 5.3.3.2.punktā ir paredzēts, ka tiks vērtēts kontroles mehānisms, kas paredzēts darbinieku medicīnisko pārbaužu veikšanai un uzraudzībai par darbinieku neatrašanos alkohola vai narkotisko vielu reibumā.

Nolikuma 5.3.3.3.punktā noteikts, ka viens no vērtēšanas apakškritērijiem ir pretendenta iekšējās kontroles dienesta darbības un veidi. Nolikumā paredzēts, ka tiks vērtēti iekšējie kontroles dienesti (kustības drošības kontrole, kustības sarakstu ievērošanas kontrole, biļešu izsniegšanas kontrole).

Tiesa secina, ka katrā no apakškritērijiem ir norādītas vērtējamās komponentes.

[12.4] Pieteikumā arī norādīti argumenti par jaunas metodoloģijas noteikšanas pieļaujamību piedāvājumu izvērtēšanas stadijā. Pārsūdzētajā lēmumā iestāde ir norādījusi par šādas metodoloģijas izstrādes iespējamību, ja piedāvājumu vērtēšanas stadijā rastos šāda nepieciešamība *(pārsūdzētā lēmuma 23.lapaspuse)*. Vienlaikus iestāde nolikuma kritērijus ir atzinusi par pietiekami konkrētiem un objektīviem. Iestāde nav lēmumā atzinusi, ka piedāvājumu vērtēšana bez papildu metodoloģijas izstrādes nav iespējama. Plašāki apsvērumi par metodoloģijas izmantošanas pieļaujamību būtu racionāli, ja šāda metodoloģija būtu izstrādāta un izmantota.

[13] SIA „Rīgas Taksometru parks" un pārējo pieteicēju kopīgajā pieteikumā ir izteikti iebildumi par to, ka nolikumā nebija ietvertas visas prasības, proti, nolikumā nebija ietverta visa informācija par SIA „Rīgas kartes" elektroniskās norēķinu sistēmas ieviešanu. No tiesas sēdē minētā izrietēja, ka pieteicējas iebilst pret nolikumā ietverto nosacījumu pievienoties SIA „Rīgas kartes" elektronisko norēķinu sistēmai.

No pieteicēju apstrīdēšanas iesnieguma *(lietas I sējuma 91.-100.lapa)* izriet, ka pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumos Iepirkumu uzraudzības birojam nav norādījušas uz šādu nolikuma noteikumu neatbilstību.

Arī SIA „Liepājas autobusu parks" pieteikumā norāda, ka nolikumā bija jānorāda elektroniskās norēķinu sistēmas tehniskie parametri, sistēmas izmaksas. No pieteikuma un tiesas sēdē norādītā izriet, ka pasūtītājs ir atteicis izsniegt minēto informāciju.

SIA „Liepājas autobusu parks" apstrīdēšanas iesniegumā *(lietas II sējuma 12.lapa)* ir norādījusi uz nepieciešamību pagarināt piedāvājuma iesniegšanas termiņu, jo ir nepieciešams iegūt papildu informāciju par elektronisko norēķinu sistēmu. Vienlaikus apstrīdēšanas iesniegumā nav izteikti iebildumi par nolikumā ietverto nosacījumu neatbilstību normatīvo aktu prasībām.

Ievērojot, ka pieteicējas nav apstrīdējušas nolikuma prasības par pievienošanos elektronisko norēķinu sistēmai, kā arī nav izteikušas iestādē apsvērumus par nolikuma prettiesiskumu tajā neiekļautās informācijas dēļ par elektronisko norēķinu sistēmu, arī tiesai, kura pārbauda iestādes lēmuma tiesiskumu, nav pamata lemt par nolikuma tiesiskumu minētajā daļā.

Vienlaikus tiesa norāda, ka pieteicējām tika nosūtīta informācija *(lietas III sējuma 57.lapa)*, ka elektroniskās norēķinu sistēmas apraksts ir pieejams pie atklātā konkursa kontaktpersonas, savukārt informācija par sistēmu savietojamību pieejama pie SIA „Rīgas kartes" *(lietas III sējuma 60.lapa)*. Turklāt nolikuma prasības pieļāva nepievienoties SIA „Rīgas karte" elektroniskajai norēķinu sistēmai, piedāvājot savu elektronisko norēķinu sistēmu.

[14] SIA „Rīgas Taksometru parks" un pārējo pieteicēju kopīgajā pieteikumā izteikti iebildumi arī par nolikumā norādīto tarifu, proti, pieteicēju ieskatā nolikumā bija jāietver arī nosacījumi par sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas saistītajiem zaudējumiem.

Tiesa nesaskata pārkāpumu nolikuma 5.3.2.punkta noteikumos par finanšu piedāvājuma vērtējumu. Nolikuma 5.3.2.1.punkts paredz, ka pretendents piedāvā maksu par pakalpojumu, pieskaitot noteikto pamattarifu Rīgas pilsētā. Nolikuma 5.3.2.2.punktā noteikts, ka pārvadājumi nakts maršrutos sastāda 10% no kopējo maršrutu skaita. Nolikuma 5.3.2.3.punktā ir noteikta arī piedāvājuma aprēķina formula. No līguma 7.3.punkta izriet, ka pasūtītājs nekompensē ar sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu saistītās saimnieciskās darbības izmaksas. Līdz ar to šādi aprēķini arī netika iekļauti nolikumā. Vienlaikus līguma 9.punktā ir paredzēts kompensēt izmaksas par sniegtajiem pakalpojumiem pasažieriem ar valsts noteiktajiem braukšanas maksas atvieglojumiem. Savukārt šo izmaksu kompensācija nevar ietekmēt finanšu piedāvājuma sagatavošanu. Arī pieteicējas uz šādām kopsakarībām nav norādījušas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma 80.panta otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt akciju sabiedrības „Rīgas Taksometru parks", sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VAS SV", sabiedrības ar ierobežotu atbildību „KORT", sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Euro Balt – SV", sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas maršrutu autobusi" un akciju sabiedrības „Liepājas autobusu parks" pieteikumu par Iepirkumu uzraudzības biroja Iesniegumu izskatīšanas komisijas 2012.gada 30.novembra lēmuma Nr.4-2.2/12-35/2 atzīšanu par prettiesisku.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja A.Zariņa

Tiesnese L.Konošonoka

Tiesnese M.Romanova